

ISSN (Online) 2560-4708

145 година од рођења Косте Милетића 1874-2019

ВАЗДУХОПЛОВНИ

Издаје: Удружење пензионисаних војних летача
и падобранаца Србије. ЗЕМУН, Штросмајерова број 1
www.udruzenjepvlps.org

БИЛТЕН

Број 91/92, јул-август 2019.

АЕРОДРОМ ПУКОВНИК ПИЛОТ МИЛЕНКО ПАВЛОВИЋ

Херој неба Србије пуковник пилот Миленко Павловић

Одлуком начелника ГШ ВС од 20. јуна 2019. године, која је ступила на снагу на Видовдан - 28. јуна, војни аеродром Батајница, добио је име Војни аеродром "Пуковник пилот Миленко Павловић". Овај назив аеродром је добио у знак сећања на храброг команданта 204. ловачко-авијацијског пука - хероја неба Србије, који погибе у одбрани Отаџбине од агресије НАТО снага 1999. године.

Иницијативу да се аеродрому додели име пилота Миленка Павловића покренуло је 2004. године Удружење надзвучних пилота "М2+", а подржало Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца Србије и Удружење пилота "Курјаци са Ушћа" 2016. године и колеге из 204. вбр и Команде РВ и ПВО. Надлежни орган Генералштаба коначно је прихватио те предлоге и реализовао их у јуну 2019. године.

Свечано отварање аеродрома са постављањем табле на којој је исписан назив обављено је 2. августа 2019. године на Дан рода авијације, уз присуство супруге и синова Миленка Павловића, министра одбране, званица, припадника 204. вбр и људства са аеродрома.

*Испред табле са називом аеродрома у Батајници:
породица Павловић са министром одбране и командантом 204. вбр*

ОБЕЛЕЖЕН 2. АВГУСТ ДАН РОДА АВИЈАЦИЈЕ

*Свечани строј на аеродрому "Пуковник пилот Миленко Павловић"
2. августа 2019. године*

Дан рода авијације 2. август свечано је обележен на војном аеродрому "Пуковник Миленко Павловић" у Батајници. Начелник штаба Команде РВ и ПВО бригадни генерал Александар Бјелић честитао је празник и подсетио на најзначајније људе и догађаје који су обележили историју наше авијације, истичући да се ове године празник дочекује са више оптимизма због опремања ваздухопловима и техником и побољшања услова живота и рада.

У наставку свечаности додељени су летачки знакови, награде и похвале, а приређен је и дефиле јединица и приказ технике.

Потом су генерал Бјелић и командант 204. вбр бригадни генерал Жељко Билић, у присуству припадника 204. вбр положили венце на спомен обележје "Нико није рекао нећу" у Спомен парку у кругу војног аеродрома.

Дан авијације прославља се у спомен на 2. август 1893. године, када је наређењем краља Александра Обреновића предвиђено да се у свакој дивизији образују ваздухопловна одељења. До 1941. године тај дан се традиционално прослављао као слава свих пилота и летача.

*Свечана бина приликом прославе Дана авијације
у 204. вбр 2. августа 2019. године*

НОВИ ЗАМЕНИК КОМАНДАНТА РВ и ПВО, НОВИ КОМАНДАТ 204. вбр И ВОЈНОГ АЕРОДРОМА “ПУКОВНИК ПИЛОТ МИЛЕНКО ПАВЛОВИЋ” БАТАЈНИЦА,

На војном аеродрому “Пуковник пилот Миленко Павловић” у Батајници, 16. августа 2019. године обављена је свечана примопредаја дужности команданта 204. ваздухопловне бригаде.

Уз присуство Команданта РВ и ПВО генерал-мајора Душка Жарковића, претходних команданата бригаде, пензионисаних старешина и званица, испред постројеног састава 204. ваздухопловне бригаде, дужност је предао бригадни генерал Жељко Билић, досадашњи командант 204. вбр, а дужност је примио нови командант 204. вбр пуковник Бране Крњајић.

Пуковник Крњајић је рођен 24. децембра 1969. године. Ваздухопловну војну гимназију завршио је 1988. године, Ваздухопловну војну академију 1992. године, Командно-штабно усавршавања 2008. године, а Генералштабно усавршавања 2014. године.

Бригадни генерал Жељко Билић

Бригадни генерал Жељко Билић је завршио Генералштабно усавршавања 2011. године и исте године унапређен у чин пуковника, у чин бригадног генерала унапређен је 15. септембра 2018. године. На дужности команданта 204. вбр био је од 17. јануара 2017. године, а пре тога је био заменик команданта 204. вбр. Указом је постављен на нову дужност – заменик команданта РВ и ПВО.

Пуковник Бране Крњајић обављао је дужност пилота, помоћника командира ескадриле за оперативне послове и обуку, помоћника командира ескадриле за гађање, ракетирање и бомбардовање, заменика команданта и команданта 101. ловачке авијацијске ескадриле и начелника штаба 204. вбр. У чин пуковника унапређен је 2014. године. Оцењиван је највишим службеним оценама, похваљиван, награђиван и одликован више пута.

Пуковник Бране Крњајић

ВАЗДУХОПЛОВНА ХРОНОЛОГИЈА

- **1. септембра 1908. године**, по наредби коју је потписао ђенерал Степа Степановић, у Нишу је организована Голубија станица.

- **9. септембра 1923. године**, отворена је ноћна линија од Београда, односно Панчева до Букурешта, која је и прва ноћна линија ваздушног путничког саобраћаја у свету.

- **12. септембра 1926. године**, у Краљеву је основан „Државни завод за производњу авиона металне конструкције“. Ова фабрика почела је 1927. године серијску производњу 425 авиона Бреге-19 по француској лиценци. Завод је преименован 15. маја 1939. године, у „Државну фабрику авиона-ДФА“, која је почела да производи по немачкој лиценци бомбардере До-17, са домаћим моторима „К-14“.

- **12. септембра 1945. године**, у Панчеву је формирано Ваздухопловно војно училиште за школовање пилота и извиђача.

- **14. септембра 1944. године**, погинуо је мајор-пилот Фрањо Клуз, из Прве ескадриле НОВЈ на борбеном задатку код Омиша.

- **14. септембра 1945. године**, 254 ловачки авијацијски пук прелетео је из СССР-а у Југославију.

- **15. септембра 1918. године**, почела су дејства авијације у пробоју Солунског фронта. Ваздухопловну подршку Прве и Друге српске армије вршило је 10 ескадрила, укључујући 1. и 2. српску ескадрилу са преко 80 авиона.

- **16. септембра 1943. године**, при Врховном штабу НОВЈ формирано је Ваздухопловно одељење.

- **19. септембра 1885. године**, у Књажевцу је рођен Живојин Станковић, један од првих 6 српских пилота. Пилотску диплому ФАИ

број 1027 добио је у Француској августа 1912. године. На Солунском фронту је био командир Аеропланског депоа. Умро је 1918. године.

- **20. септембра 1844. године**, у 76-ом броју листа “Новине сербске”, објављен је чланак “Воздухопловие” од Матије Бана. То је први писани докуменат о ваздухопловству у Србији.

- **21. септембра 1874. године**, у Аранђеловцу се родио Коста Милетић, наш први школовани ваздухопловац и наш први аеронаут-пилот балона. Био је први командант Ваздухопловне команде Српске војске формиране 24. децембра 1912. године у Нишу, и први командант Српске аеропланске ескадре формиране на Солунском фронту.

- **21. септембра 1911. године**, на импровизованом аеродрому Бањица у Београду, летео је чешки пилот Рудолф Симон и доживео удес. Тада је поломио свој авион.

- **21. септембра 1944. године**, у Москви је постигнут споразум између Југославије и СССР-а о формирању две ваздухопловне дивизије и о школовању ваздухопловног кадра за потребе ЈА.

- **23. септембра 1884. године**, у Ваљеву је рођен Боровоје Мирковић. Био је командант ваздухопловног пука и бригаде, начелник штаба, те помоћник и командант Ваздухопловства војске КЈ.

- **24. септембра 1987. године**, први двоседи Миг-29УБ слетели су на аеродром Батајница.

- **30. септембра 1915. године**, редов Радоје - Рака Љутовац из артиљеријског пука “Танаско Рајић”, гранатом из ПА топа је оборно немачки авион изнад Крагујевца. Данас се овај датум обележава као дан АРЈ ПВО.

“ПУКОВНИК ПИЛОТ МИЛЕНКО ПАВЛОВИЋ” нови је назив војног аеродрома у Батајници

Дана 24. децембра на Дан РВ и ПВО, после војничке свечаности на аеродрому Батајница, на скупу посвећеном ваздухопловним традицијама, којем је присуствовао Командант РВ и ПВО - генерал-мајор Ранко Живак, командант 204. вбр - бригадни генерал Предраг Бандић, предложио је да се формира комисија која ће предложити назив за аеродром Батајница. За председника комисије именован је Златомир Грујић, а за чланове представници јединица и ваздухопловних удружења.

Састанак је одржан 28. јануара 2016. године. Присуствовали су:

- Златомир Грујић и Војислав Стојановић, УПВЛПС;

- Бориша Мандић, Удружење пилота „М2“;

- Валериј Ловрен, Удружење пилота „Курјаци са Ушћа“;

- ппук Еленков Милан и заст Јовановић Саша из 204. вбр.

Позвани су представници Команде РВ и ПВО, Музеја РВ и Удружења жена летача али нису присуствовали.

Комисија је конституисана од присутних чланова и усвојен је пословник у раду

Председавајући је изнео критеријуме по којима су анализирани предлози да аеродром Батајница носи име: 1) пуковник Коста Милетић; 2) пуковник Миодраг Томић; 3) мајор Бранко Вукосављевић; 4) потпуковник Божидар Костић, и 5) пуковник Миленко Павловић.

Критеријуми:

- летачко звање, летачка оспособљеност, врста и тип ваздухоплова, када је постао пилот и где;

- дужност - функција, чин, јединица – установа, време када је био на дужности;

- учешће у рату (који рат, кад, дужност, задатак, исход);

- време и место смрти: мир или рат, обука или редовна делатност, болест, старост, насилна или природна смрт, друге околности;

- углед у војсци и друштву исказан кроз: војна и друштвена признања (домаћа и страна), спомен-обележја, меморијале и друге облике сећања (називи улица, установа, организација и сл).

- године старости током обављања службе и у тренутку смрти;

- школовање, стручно усавршавање у земљи и иностранству (држава, место, време, назив школе и сл);

- историјска дистанца и препознатљивост места, улоге и доприноса изградњи и развоју РВ и ПВО, конкретно 204. лап, 204. вбр и аеродрома Батајница;

- историјско наслеђе: спомен-изложбе, спомен-поставке; популарни и стручни чланци, књиге и др.

У расправи је речено да основни критеријум буде лични допринос и величина дела појединца који се разматра. Након расправе, у којој су учествовали сви присутни, усвојени су једногласно предложени критеријуми.

Након изнетих предлога у расправи, уз поштовање и уважавање сваког појединачног предлога, ставови присутних су усаглашени, те је на крају усвојен јединствен **закључак**: *На основу предлога, према усвојеним критеријумима, после расправе и уаглашавања ставова, јединствено је усвојен предлог да се аеродром Батајница додели назив: „Аеродром пуковник пилот Миленко Павловић“ Батајница – Београд. Наведени предлог упутити надлежним на даље решавање.*

Након потврде да је предлог стигао пред “надлежни” орган чекала се реализација скоро три године. Више пута је предлог обнављан, највише заслугом потпуковника пилота Борише Мандића.

Основни подаци из предлога:

Пуковник Миленко Павловић, пилот ловац, ловачки авиони МиГ-21 и МиГ-29 РВ и ПВО СРЈ; пилот, командир авијацијског одељења, командант авијацијске ескадриле, начелник штаба и командант 204. ловачког авијацијског пука, у 39-тој години; завршио ваздухопловну гимназију, Ваздухопловну војну академију (1982. године 31. класа), Генералштабну школу ВЈ 1996. године; за време НАТО агресије командовао 204. ловачким пуком са седиштем команде на аеродрому Батајница; погинуо је у борбеном лету, оборен од НАТО авијације 4. маја 1999. близу Ваљева, изнад родног краја. Важнија државна и друштвена признања - За живота: Медаља за војничке врлине; Орден за војне заслуге са сребрним мачевима; освојено прво место у такмичењу пилота ловачке авијације у ватреној ефикасности и извијању из ваздуха; звање Инструктора летења. Постхумно: Повеља са Златном плакетом Општине Осечина; Орден заслуге у области одбране и безбедности првог степена; Златни ловачки орден у знак признања за заслуге на унапређењу ловства од Ловачког савеза Србије; Захвалница за успешно руковођење и командовање 204. лап; Орден за храброст; Почасни позлаћени летачки знак; Официрска сабља; Златни летачки знак; Орден Светог Владике Николаја – Православна епархија Ваљевска; За част, храброст, витештво и неговане традиције српских ослободилачких ратова, Српска круна доделила му је признање Свети ратници, на Видовдан 2011. године. Постоје три улице које носе име по Миленку, и то у Ваљеву, Батајници и Новој Пазови, као и ловачко удружење и фудбалску клуб у Горњем Црниљеву, и спомен-обележја у Ваљеву, Осечини и његовом родном селу Горњем Црниљеву.

Образложење:

Пуковник Миленко Павловић, командант 204. лап, пилот ловац, погинуо је 4. маја 1999. године, у борбеном лету на авиону МиГ-29 изнад Ваљева, погођен од авијације НАТО. Оборен је изнад родног краја. Његов јуначки чин у 41. дану рата против надмоћног агресора постао је симбол херојства српских пилота, слободарског духа и непокорa српског народа, његове војске и ваздухопловаца.

Миленко Павловић је припадао средњој генерацији пилота, био је у успону каријере, имао је само 40 година.

Предлог да аеродром Батајница носи име пуковник Миленко Павловић утемељујемо на следећим чињеницама:

- погинуо је у авиону на борбеном задатку,
- био је командант 204. лап и целокупну своју летачку каријеру остварио је у тој јединици на а. Батајница,

- врстан пилот и старешина са угледом и поверењем у својој јединици, на а. Батајница и у РВ и ПВО и војсци,

- висок углед и поверење у народу, о чему сведочи и велики број признања која су му додељена,

- његов лик и војнички пример надахњују и дело повезује старије и млађе генерације, човек је свог времена запамћен по свом примерном односу према служби и свом народу.

У потпису: чланови комисије.

Припремио: Златомир Грујић

ПОЧЕЛА СЕРИЈСКА ПРОИЗВОДЊА АВИОНА СУ-57

Почела је серијска производња мултифункционалног авиона Су-57, наводи се у брошури поводом 80 година постојања "Сухој" дизајнерског бироа.

"Су-57 је мултифункционални ваздухопловни комплекс пете генерације са високим нивоом аутоматизоване опреме, слабом учљивошћу, великим способностима пресретања и уништавања циљева на земљи. Почела је серијска производња, те је потписан дугорочни уговор с Министарством одбране за снабдевање више од 70 авиона", наводи се у публикацији.

Крајем јуна министар индустрије и трговине Денис Мантуров изјавио је новинарима да је Министарство одбране потписало уговор о испоруци 76 летелица.

Раније је председник Владимир Путин, током састанка са шефовима предузећа за одбрану, рекао да је неопходно опремити три авијацијска пука Ваздушно-космичких снага авионима Су-57.

Су-57 је први пут полетео 2010. године. Комбинација високе маневарске способности са могућношћу надзвучног лета, као и модерног комплекса опреме и ниске видљивости, према речима произвођача, обезбеђује супериорност Су-57 у односу на конкуренте. *Извор: vostok.rs, 29.07.2019. год.*

„ОХОТНИК“ ИЗВЕО ПРВИ ЛЕТ

Најновија руска војна беспилотна летелица "Охотник" извело је први лет који је трајао више од 20 минута, саопштило је Министарство одбране.

"Први лет је обављен у 12:20 по московском времену и трајао је више од 20 минута", саопштило је Министарство и додало да је беспилотна летелица, под контролом оператера, летела око аеродрома неколико пута на висини од око шест стотина метара и успешно слетела.

"Охотник" је направљен по шеми "летећег крила" уз употребу посебних материјала и облога који га чине практично неприметним за радаре. Летелица је била опремљена опремом за разне извиђачке задатке, а његова максимална тежина при полетању достиже 20 тона.

Испитивања најновијег борбеног комплекса, креираног од стране компаније "Сухој", одржавају се на једном од тестних аеродрома Министарства одбране. *Извор: vostok.rs, 29.07.2019. год.*

Најновија руска тешка беспилотна летелица „Охотник“ имала је први лет у тандему са ловцем Су-30СМ, а видео снимак је објавило Министарство одбране. На снимку се види како „Охотник“ узлеће са писте, његов лет у пратњи ловца, те слетање. Први видео снимак лета „Охотника“ обављен је почетком августа, а сам лет је трајао више од 20 минута. Под контролом оператера, беспилотна летелица је кружила око аеродрома на висини од око 600 метара.

НОВИ РУСКИ СТРАТЕШКИ БОМБАРДЕР ПОЧИЊЕ СА ПРОБНИМ ЛЕТОВИМА

Стратешки бомбардер следеће генерације ПАК ДА, који развија руско ваздухопловство, почеће са пробним летовима у Центру за развој у Жуковском близу Москве. Испорука стратешког бомбардера ПАК ДА руском ваздухопловству планирана је између 2025. и 2030. године.

Компанија „Тупољев“ саопштила је да постоје велики планови даљег развоја Ту-22МЗМ, Ту-160 и Ту-95МС, као и у вези са почетком пробних летова и тестирања свих сложених система ПАК ДА.

Извршни директор „Тупољева“ Александар Коњуков истакао је и да ће Центар за развој у Жуковском радити на конструкцији новог војног транспортног авион средњег домета и следеће генерације суперсоничних путничких авиона.

„Планирамо да до 2019. године покренемо станицу за одржавање Ту-204 и Ту-214 у Центру за развој у Жуковском“, додао је Коњуков.

Ваздухопловни Центар за развој у Жуковском основан је 1949. године на иницијативу познатог совјетског инжењера Андреја Тупољева. *Извор: rts.rs, 02.08.2019. године.*

НОВИ РУСКИ АВИОНИ НА САЈМУ „МАКС 2019“

Најновији руски путнички авиони МС-21 показао је солидне перформансе током свог јавног дебија током отварања ваздухопловно-космичког сајма МАКС-2019, док су војни авиони попут Су-57 задивили посетиоце својим способностима.

Иркут МС-21 полетео је у небо за ширу јавност у уторак. Путнички авион руске производње, чији се произвођачи надају да би могао постати потенцијални конкурент Боингу 747, виноу се у небо одмах након полетања са регионалног аеродрома у Жуковском, те извршио брзе заокрете док је још био на релативно малој висини.

Током петоминутног демонстративног лета авион је стигао на висину од једног километра док је летио брзином од 400 km/h, саопштила је компанија Иркут.

Још један врхунац московског Међународног ваздухопловно-космичког сајма МАКС 2019 био је најсавременији руски борбени авион Су-57. Двомоторни млазни авион, који је дизајнирао руски произвођач авиона "Сухој", развијен је за ваздушну супериорност и операције напада. У ваздушном шоуу, група од 4 авиона Су-57 летела је у уској ромб формацији, на само неколико метара један од другог, изводећи маневре. Потом је један од њих почео да изводи невероватне трикове које врло мало модерних војних летелица може да уради.

Руски врхунски вишенаменски борбени авион, МиГ-35, такође је показао своје могућности које су наизглед пркосиле физици. Вишенаменски борбени авион, намењен као замена за борбене авионе МиГ-29 старије генерације, може пратити до 30 ваздушних циљева на удаљености до 160 км, те гађати шест ваздушних и четири копнене мете одједном.

Руски хеликоптер Ка-52 "Алигатор" сличан ономе који су користиле руске трупе у Сирији од 2016. године, показао је своју феноменалну окретност изводећи брзе окрете и симулирано гађање циља, као и ротирање по својој осни. *Извор: vostok.rs, 28.08.2019. год.*

ISSN (Online) 2560-4708

Ваздухопловни билтен излази месечно у електронској форми. Намењен је члановима УПВЛПС, ваздухопловним ветеранима и љубитељима ваздухопловства. Уређење и припрема: Златомир Грујић и Милан Ракић.

E-pošta: zlgrujic@gmail.com www.udruzenjepvlps.org